

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a HAT-KP-1-2024/1-000325 azonosítószámú Határtalanul! pályázathoz

Pályázat címe: „Kéz a kézben” – barangolás a Felvidéken

A kirándulás 2025.06.03 – 2025.06.06. között valósult meg 30 fő tanuló és 3 fő kísérő pedagógus részvételével, saját szervezésben.

Magyarság Háza rendhagyó tanóráján való részvétel:

2025. március 5-én a kiránduláson részt vevő 30 tanuló és 3 kísérőtanár részt vett a Magyarság Háza Galériában szervezett „Szórványmagyarság” című rendhagyó órán. Tanítványaink így foglalták össze tapasztalataikat: „Két külföldi fiatalember fogadta az osztályokat. A felvidéken született előadó tartotta az előadást. Az előadás elején visszatekintettünk a magyarság történelmére (Trianon). Nagyobb kockák kirakásával ismertünk meg külföldi kevésbé ismert előadókat rock zenekar, zongorista stb. További játékos feladatok segítségével nyertünk betekintést a nemzetiségek elhelyezkedéséről az országban. Az óra során megismertük Balassagyarmat és Sopron magyarsághoz való kötődését is. Zárásként beszélgettünk

a világ minden táján diaszpórában élő magyarokról. Mielőtt búcsúztunk meg lehetett tekinteni a kiállított képeket a falon. Nagyon jól éreztük magunkat, sokat tanultunk és szerintünk egy érdekes és izgalmas előadás volt!”

Előkészítő foglalkozás: 2025. május 7.

Hangodi László főmuzeológus - történész előadásában áttekintést nyújtott a határon túli magyarság létszámáról, XX. századi sorsáról, a felvidéki magyarság történelmi múltjáról, demográfiai jellemzőiről. Mint helytörténész,

felhívta a figyelmet a Felvidék tapolcai kötődéseire (Batsányi János családjának eredete, 1848/49-es tapolcai nemzetőrök és honvédek felvidéki jelenléte, Csermák József olimpiai bajnokunk szenci kötődése stb.). Az előkészítő foglalkozás második felében Bajner Imre történelem-földrajz szakos tanár Szlovákia rövid történetéről, lakosságának összetételéről, földrajzi viszonyairól, valamint képekkel szemléltetve az ott élő magyarság néprajzi hagyományairól adott tájékoztatást. Megbeszéltük a tanulmányi

kiránduláson való helyes viselkedés szabályait is. Előkészítő foglalkozásunkhoz kapcsolódva az

informatika teremben a **Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtár** segítségével, a komáromi erőddel kapcsolatos ismereteinket bővíthettük interaktív feladatok megoldásával.

Tanulmányi kirándulás rövid bemutatása

1. nap

2025. június 3-án reggel 7,45-kor indultunk Tapolcáról a Rendezvénycsarnoktól 30 tanulóval és 3 kísérő pedagógussal.

11 óra körül érkeztünk Révkomáromba, ahol az erőd előtti parkolóba hagytuk buszunkat. A Tiszti Pavilonnál Selye János szobránál megemlékeztünk a stressz-elmélet megalkotójának kalandos életéről.

A város főterén kiselőadást hallgattunk meg a komáromi vár hős védőjének életéről és koszorút helyeztünk el Klapka György szobránál. Meghallgattuk a városháza tornyában előlépő „huszár” Klapka indulóját.

Az Európa udvar melletti téren megálltunk gróf Széchenyi István emlékművénél, emlékezve arra, hogy városunk Tapolca is adománnyal támogatta a szobor felállítását 2008-ban.

Az Európa-udvarban megcsodáltuk a 45 európai ország

építészetét megjelenítő épületegyüttest.

A Dunamente Múzeum központi épülete előtt megkoszorúztuk Jókai Mór szobrát.

Ezután a Zichy Palotában Jókai Mór és Lehár Ferenc emlékkiállítását tekintettük meg, ahol a múzeum munkatársa mutatta be nekünk Komárom neves művészeinek emlékeit. A helytörténeti kiállítás megtekintésével képet alkothattunk Komárom 1945. előtti történetéről.

Rövid történelmi ismertető után megkoszorúztuk a Meghurcoltak emlékművét.

16 óra körül megérkeztünk Marcelházára, ahol meleg

Komáromi kirándulásunk zárásaként egy rendkívül érdekes interaktív idegenvezetés mellett bejártuk Közép-Európa legnagyobb erősségét, megismerkedve a hadtörténelemben és a magyar történelemben betöltött kiemelkedő szerepével.

A hadtörténeti valamint az építészeti ismeretek bővítésén túl a „vak kiállítás” és a kazamaták bejárása izgalmas lezárása volt az erődrendszerrel való ismerkedésünknek.

szavakkal és kaláccsal fogadtak minket vendéglátóink. Igazgató úr köszöntő szavai után a tapolcai és marcelházi iskola diákjai az aulában körbeülve, kötetlen beszélgetés keretében kezdték meg az ismerkedést. A jó hangulatú közös program az iskola mellett található műfüves pályán folytatódott, ahol kidobóra és sorjátékra került sor.

A közös mozgásos és sporttevékenységek még közelebb hozták a két iskola 7. osztályos diákjait.

2. nap

A búcsi Babamúzeumban megismerkedhettünk a felvidéki magyarság sorsával, népviseletével. Segítőkész vendéglátóink lehetővé tették, hogy kipróbálhassunk régi magyar játékokat (pl. frászkarika, gólyalábazás).

Marcelházára utazva megálltunk Zsitvatőn, ahol megemlékeztünk a zsitvatoroki békéről az emlékhelyen és megkongattuk az emlékharangokat.

Utazásunkat folytatva megálltunk a virti temetőnél és felkerestük Baróti Szabó Dávid sírját, akivel városunk neves szülötte, Batsányi János kassai tartózkodása alatt baráti kapcsolatot ápolt. Tiszteletünk jeleként koszorút helyeztünk el a sírnál és kiselőadást hallgattunk az irodalmár életéről.

Marcelházára érkezve csoportunk egyik része elment a művelődési házba, ahol az esti megemlékezésre színpadi próbát tartottak. A többiek a 3. és 4. osztályos helyi kisdíákoknak kézműves foglalkozást tartottak nevelőik irányításával. Az elkészült alkotásokat

(bőrtasak, fémlapra karcolt alkotások, kivarrt képek) a marcelházi kisdíákok legnagyobb örömeikre megtarthatták és hazavihették.

Ebéd után vendéglátóinkkal közösen ellátogattunk a pati fürdőbe, ahol a medencékben jó hangulatú 3 órát töltöttünk.

Amíg a marcelházi gyerekek hazamentek, hogy átöltözzenek az esti ünnepi műsorra, addig nekünk a marcelházi alapiskola igazgatója érdekes előadást tartott a településről elhurcoltak sanyarú sorsáról, majd a márványablák előtt koszorút helyeztünk el.

Vacsora után a községi művelődési házban a marcelházi és tapolcai diákok a község lakosaival közösen emlékeztek meg egy közös ünnepi műsorral a Nemzeti Összetartozás Napjára.

A szívet-lelket melengető előadás után a művelődési ház előtt vettünk búcsút vendéglátóinktól.

Marcelházi látogatásunkat zárva az iskola felső aulájában emlékszalagot kötöttünk a testvériskolai szerződés aláírása alkalmával emelt "Határtalanul Marcelháza-Tapolca" emlékoszlopra.

3. nap

Az ógyallai csillagvizsgáló kiállítótermében egy filmvetítésen keresztül nyertünk betekintést Konkoly Tege Miklós munkásságába, majd a planetáriumban a csillagképekkel, világunk keletkezésével és a régi épületben található berendezésekkel ismerkedtünk meg.

Gútán átsétáltunk Európa leghosszabb fedett fahídján, majd a hajómalom működésével ismerkedtünk meg egy érdekes tárlatvezetés során.

Felsőszeliben elköltött ebédünk után a deáki bencéskolostor templomában részletes tájékoztatást kaptunk a műemlék magyar művelődéstörténetben betöltött szerepéről (Halotti Beszéd) és a templom gyönyörű festményein keresztül bepillantást nyertünk Szent Benedek, a magyar szentek életébe.

Galántára érve a vasútállomáson megkoszorúztuk Kodály Zoltán emléktábláját, ahol édesapja állomásfőnökként teljesített szolgálatot.

Galánta központi parkjában kiselőadást hallgattunk meg Kodály Zoltánról, akinek szobra előtt zenei tagozatos „lánykórusunk” elénekelt A csitári hegyek alatt ... című dalt, majd koszorút helyeztünk el a mester szobra előtt.

Vacsora után 3 fős csapatokat szerveztünk és egy totót töltöttek ki a tanulók az első három nap alatt szerzett ismereteikből.

4. nap

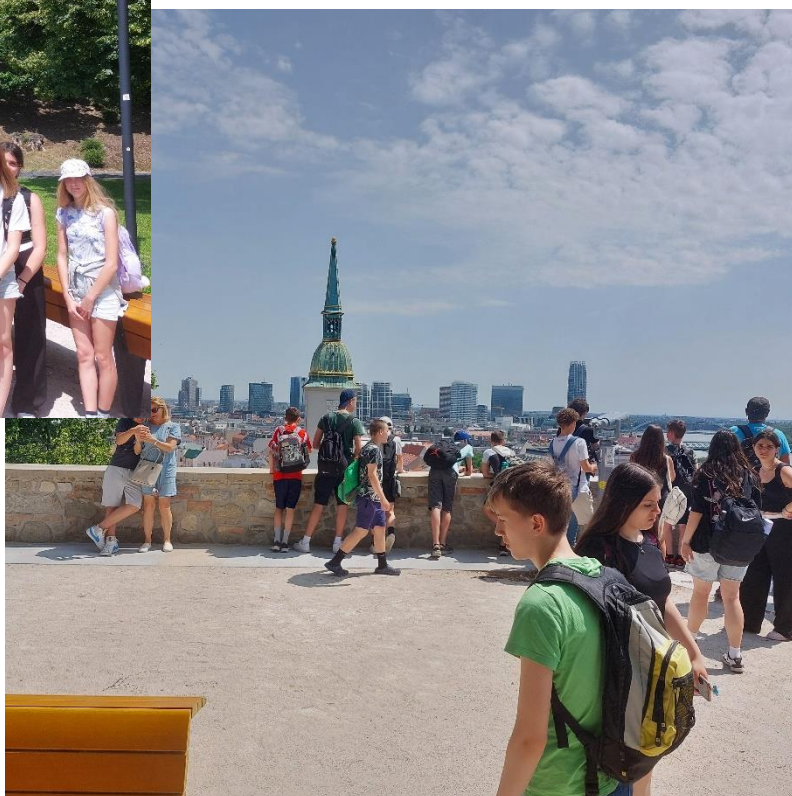
A szenci magyar tanteremtő alapiskola aulájában megkoszorúztuk városunk olimpiai bajnokának, Csermák Józsefnek emléktábláját, aki ebben az iskolában tanulta meg a betűvetés tudományát.

Ezt követően elsétáltunk Szenci Molnár Albert szobrához, ahol kiselőadás segítségével ismerkedtünk meg a magyar művelődéstörténetben betöltött szerepével.

Pozsonyba érve a várban tájékoztatást kaptunk Pozsony magyar történelemben betöltött szerepéről, megcsodálhattuk a csodálatos panorámát és a Szent Erzsébet szobrot. „Felülről” szemrevételeztük a koronázó

templom monumentális épületét, megbeszélve történelmünkben betöltött szerepét, művészettörténeti értékeit.

Végigsétáltunk a koronázási útvonalon érintve a reformkori országgyűlések épületét és a Szent Mihály kaput. A Szent Mihály kapu alatt a hiedelemnek megfelelően némán haladtunk át, bízva az utolsó témazárók sikerében.

Az érseki palota előtt megbeszéltük a neoklasszicista stílus jellemzőit, valamint az épület magyar történelemben betöltött szerepét.

Az Óvárosházán tanulmányoztuk az egymásra épülő három építészeti stílus (gótika, reneszánsz, barokk) jegyeit.

Pozsonyi sétánkat a Szent Márton dóm meglátogatásával zártuk.

Kellemesen elfáradva, de élményekkel gazdagon értünk haza Tapolcára este 6 óra körül.

Értékelő óra:

Dátum: 2025. június 10.

Egy délutáni foglalkozás keretében (60 perc) történt meg a tanulmányút értékelése. A foglalkozásra készülve tanulóink a kiránduláson készített jegyzeteikből és fényképeikből prezentációkat készítettek. A foglalkozás első felében ezeket a prezentációkat kiselőadásokat tartva bemutatták, amelyeket közösen értékeltük. Utána 10-12 fős csoportokban, kísérő tanárok irányításával beszélgetés formájában osztották meg egymással személyes élményeiket a tanulók a kirándulásról. A tanulók megfogalmazták, hogy milyen elvárásokkal indultak a kirándulásra és ebből mi valósult meg. A tapasztalatokat a következő pályázat megírásánál, amely azóta már megtörtént, felhasználtuk.

Témanap bemutatása a nemzeti összetartozás témájában, illetve a Nemzeti Összetartozás Napján:

Alsós diákjaink számára "Mesék határtalanul" címmel határon túli magyar mesék illusztrálására aszfaltrajzversenyt hirdettünk. A rajzokat tanulóink iskolánk aszfaltos felületein készítették el. Az 5-8. évfolyamosok számára

2025. június 4-én éves munkatervünknek megfelelően témanapot szerveztünk a nemzeti összetartozás témájában iskolánkban. A témanap során a következő ismereteket, gondolatokat kívántuk közvetíteni: határon túli magyarok mindennapjai, hagyományai, kultúrájuk.

táncházat szerveztünk, ahol felvidéki táncokat, dalokat tanulhattak. Az alsó tagozatosok hagyományos népi játékokban (pl. gólyaláb, zsákbanfutás, diótörő, lépegető, célbadobás, bothúzás, pányvázás, kötélugrás, mocsárjárás) mutathatták meg rátermettségüket. Felső tanulóink a tornateremben a métát próbálhatták ki. Célunk volt, hogy tudatosítsuk tanulóinkban, hogy magyarok élnek a határainkon túl is, múltunk és sorsunk közös. Reméljük, hogy tanulóinkban erősödött az összetartozás érzése elszakadt nemzettársaink iránt.

Fakultatív program rövid bemutatása:

2025. június 10. Tanulóink a kirándulásról készített prezentációjukra építve egy tanóra keretében beszámolót tartottak alsóbb éves iskolatársaiknak (első sorban a 6. évfolyamosoknak) élményeikről. Részletesen beszámoltak az út során meglátogatott helyszínekről, megszerzett ismereteikről. A marcelházi testvériskolásokkal szervezett közös tevékenységeket kiemelve hangsúlyozták, hogy ez volt a kirándulás legtöbb maradandó élményt nyújtó része és már alig várják a szeptemberi viszontlátást, amikor ismét találkozhatnak új barátaikkal és viszonzhatják a szíves vendéglátást. Az előadás végén szívesen válaszoltak a feltett kérdésekre.

A szakmai beszámoló az iskola honlapján is olvasható. (www.tapolcaialtisk.hu)

Tapolca, 2025. június 17.

A szakmai beszámolót összeállította:

Bajner Imre Tamás
projektvezető